

15. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva

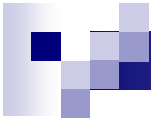
Dr. sc. Alma Zubović

Skladateljski profil Ive Mačeka (1914. - 2002.)

Zagreb, 23. svibnja 2014.

I. Maček: *Concertino za glasovir i komorni orkestar*, II.st. (ulomak)

Les Manly

Uvod

- **Cilj:**

 - osvjetljavanje skladateljskog profila Ive Mačeka

- **Ivo Maček:**

 - pijanist, skladatelj, pedagog i redaktor

Ivo Maček

- Sušak, 24. ožujka 1914. - Zagreb, 26. svibnja 2002.

Marija, r. Heffler, Maček
(1892.-1978.)

dr. Pavao Maček
(1880.-1932.)

Učitelji i škola

- 1922.-1927. – Niža glazbena škola u Zagrebu
- 1927.-1931. – Srednja glazbena škola u Zagrebu
- 1931.-1934. – Visoka škola Državne muzičke akademije u Zagrebu
- Učitelji:
 - Do 1934. – Vjekoslav Rosenberg-Ružić
 - Od 1934. – privatni studij kod Svetislava Stančića
 - 1939.-1940. – usavršavanje kod Alfreda-Denisa Cortota

Učitelji i škola

- **Franjo Dugan st. (1874.-1948.)**
 - Zagreb: V. Kolander; Berlin (1907.): R. Kahn, M. Bruch i H. Becker
 - Orguljaš, pedagog, skladatelj i glazbeni pisac
 - ✓ Romantička izražajna sredstva; elementi barokne polifonije kao okosnice stvaranja čvrsto zaokruženih oblika
 - ✓ Nije ostao nedodirnut strujanjima unutar hrvatske glazbene Moderne

Učitelji i škola

- **Jean Jules Aimable Roger-Ducasse (1873.-1954.)**
- Paris, 1939.-1940. – usavršavanje
 - ✓ Beskompromisan u odbacivanju sentimentalnih izljeva kasne romantike i njenih konzervativnih šablona
 - ✓ Držao se po strani od izrazito modernih struja
 - ✓ Impresionizma; otmjenost, lakoća, elegancija i umjerenost
 - ✓ Glazba je u jasnim i čistim linijama, uravnotežena i brižljivo podvrgnuta zakonima reda i logike

Učitelji i škola

- **Joseph Marx (1882.-1964.)**
- Salzburg, 1942. – usavršavanje
- ✓ Duh francuskog impresionizma:
spajanje raskošne melodike s harmonijskom profinjenošću

Skladateljski opus

- 16 skladbi:
 - ❖ 2 zborske
 - ❖ 6 glasovirskih skladbi
 - ❖ 7 skladbi za različite komorne sestave
 - ❖ 1 skladba za glasovir i komorni orkestar

Skladateljski opus

- *Zborske skladbe*
- **1934.**
 - *Gressus meos*, za četveroglasni mješoviti zbor - rukopis
 - *Confortamini*, za peteroglasni mješoviti zbor - rukopis
 - ✓ "Vježbe"; konvencionalnost izraza, tradicionalna konstrukcija, oslanjanje na arhaičnu polifoniju
 - ✓ Prokomponirani oblik
 - ✓ Jednoglasni početak; postupni ulazak glasova postupkom imitacije = porast zvučnosti
 - ✓ Jednostavnost, jasnoća teksta, smirenost i uzvišenost

Skladateljski opus

■ *Glasovirske skladbe*

- **1935.** - *Intermezzo za glasovir*
- **1937.** - *Improvizacija za glasovir*
- **1939.** - *Tema s varijacijama za glasovir*
- **1977.** - *Sonatina za glasovir*
- **1985.** - *Sonata za glasovir*
- **1987.** - *Preludij i toccata za glasovir*
- ❖ Objavljene 1991. (Zagreb: JAZU)
- **1991.** - *Concertino za glasovir i komorni orkestar* (rukopis)

Amalgam romantičkih skladateljsko-tehničkih postupaka poput motivičkog dinamizma i provedbenosti

Klasicističke forme temeljene na provedbi izrazitijih tematskih formacija

Skladateljski opus

- ❖ Sinkretizam stilskih obilježja
 - ✓ Inovativnost je u sprezi sa sklonošću prema integraciji skladateljskih postupaka i konvencija prošlih naraštaja
- *Ranije skladbe*: romantičarska izražajnost + impresionistički kolorizam
- *Kasnije skladbe*: neoklasicistički obrasci + bitonalitetnost, polimetar/poliritam, plošna dinamika, motoričnost
- ❖ Mačekovo pijanističko umijeće
 - Suživljenost s instrumentom i potpuno vladanje njime
 - Postupno razvijanje glasovirskog sloga
 - ✓ ekonomičan, pristupačan i ne-zahitjevan
 - Precizna i jasna artikulacija; doziranje virtuoznosti

Skladateljski opus

■ *Komorne skladbe*

- **1935.** - *Glasovirski trio, "Romantični"* (rukopis) } Reinterpretacija romantičkog nasljeđa
 - **1955.** - *Sonata za violončelo i glasovir*
(1977. Zagreb: Croatia concert)
 - **1980.** - *I. gudački kvartet* (2002. Zagreb: HAZU)
 - **1985.** - *Sonata za violinu i glasovir* (1992. Zagreb: HDS)
 - **1987.** - *Puhački kvintet* (rukopis)
 - **1994.** - *Puhački trio* (rukopis)
 - **1997.** - *II. gudački kvartet* (rukopis)
- } Neoklasicistički stil

Skladateljski opus

- Skladatelj-pijanist
- Ravnopravnost dionica i njihova zaokruženost prožeta izrazitom ekspresivnošću
- 3 komorne skladbe uključuju glasovir – postizanje zasićene zvučnosti

I. Maček: *Glasovirski trio*, t. 18-21

Skladateljski opus

- Ne teži korjenitim promjenama; oprezno se odnosio prema suvremenim glazbenim stremljenima
 - Nema eksperimentalne smjelosti u stvaralaštvu
 - Odstupa od konvencionalnosti i shematizma
 - Tradiciju stavlja u službu svog individualizma prkoseći novom, modernijem stereotipu

Zaključak

- Skladateljsko umijeće izgrađeno uz duboko poštivanje europskog glazbenog nasljeđa
- Sinkretizam stilskih obilježja
- Nije se hvatao ukoštac s nedostižnim suvremenicima i radikalizmom svoga vremena, već u okviru svojih mogućnosti i stilskih predodžbi oblikuje umjetnički profil
- Stvaralaštvo - pregledno, s jasnim težištem na komornim glazbenim vrstama

Hvala

alma.zubovic@gmail.com

Ivo Maček i Stjepan Radić (u pozadini) s izvođačima nakon koncerta u Hrvatskom glazbenom zavodu, 23. ožujka 1994.